

Nr 20.

Godkänd av första kammaren den 10 februari 1939.

Godkänd av andra kammaren den 10 februari 1939.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar under rubriken Utgifter å driftbudgeten, För flera huvudtitlar gemensamma frågor beträffande ändring av tillämpningsområdet för olika anslagstyper.

(Statsutskottets utlåtande nr 14.)

T i l l K o n u n g e n .

I statsverkspropositionen för budgetåret 1939/40 under rubriken Utgifter å driftbudgeten, För flera huvudtitlar gemensamma frågor, hava under punkt 2 berörts vissa frågor om ändring av tillämpningsområdet för olika anslagsstyper, vilka frågor äro gemensamma för driftbudgeten i dess helhet.

Chefen för finansdepartementet har därvid erinrat om att riksstatens uppgift är att utgöra en hushållningsplan för visst budgetår, och att i följd härav de i staten upptagna anslagen i möjligaste mån böra motsvara under året väntade utgifter. Denna princip kan dock icke för den svenska budgetens del i full utsträckning genomföras, enär reservationsanslagen normalt stå till förfogande även budgetåren närmast efter det, då anslaget uppförts å riksstaten. Reservationsanslagens användningsområde är i den svenska riksstaten relativt vidsträckt och anslagsformen får anses vara lämplig, när det är fråga om särskilda arter av anslag eller vid anvisande av medel i anslutning till engångsbeslut. Däremot synes denna anslagsform ej fullt tillfredsställande i åtskilliga hänseenden, då det gäller fortlöpande verksamhet och under en följd av år anslag för detta ändamål ställas till förfogande. I vissa fall lära emellertid, särskilt då det gäller anslag till materielanskaffning under begränsad tidrymd, de obetecknade anslagen kunna ersätta reservationsanslagen, medan åter vid anvisandet av medel till andra engångsutgifter, exempelvis där verksamheten till sin totalkostnad och art i förväg bestämts och då en utvidgning eljest måste nödvändiggöra uppförande å riksstaten av förhöjda anslagsbelopp, reservationsanslagen möjligen kunna ersättas med förslagsanslag. Departementschefen har meddelat, att vissa omläggningar enligt nyss angivna utgångspunkter föreslagits samt att ytterligare sådana förändringar komma att föreslås, ehuru utredningen på området ännu icke hunnit avslutas. Av vikt hade även ansetts vara, att onödig anhopning av reserverade medel, något som nu i åtskilliga fall ägde rum, för framtiden i möjligaste mån undvekas.

Riksdagen har vid behandlingen av ifrågavarande spörsmål icke kunnat undgå att känna en viss tveksamhet, huru de föreslagna reformerna på olika områden — närmast beträffande vidgad användning av förslagsanslag — komma att i praktiken verka. Självfallet måste det bliva lättare att pröva dessa frågor i samband med behandlingen av de särskilda anslag, där en omläggning föreslagits eller kommer att föreslås. Vid en eventuell omläggning av ett reservationsanslag till förslagsanslag är det emellertid av vikt, att anslagsberäkningen från myndigheternas sida sker med största noggrannhet så att

anslaget så nära som möjligt ansluter sig till det verkliga behovet. I sak synas vissa skäl tala för de av departementschefen framförda synpunkterna, och otvivelaktigt är att, såsom budgettekniken numera utvecklat sig, en större smidighet kan vinnas genom en tillämpning av nämnda synpunkter beträffande användningen av olika anslagstyper. Riksdagen är av den uppfattningen, att det med hänsyn till dess ställning såsom anslagsbeviljande myndighet är önskvärt, att, framför allt då det gäller engångsutgifter av betydande storlek, särskild uppmärksamhet ägnas fördelningen i avseende å ändamål och belopp av den beräknade engångskostnaden på de år, under vilka den avses att utgå. Av skilda orsaker har så emellertid under senare år icke alltid kommit att bliva fallet. Utan att vilja närmare ingå på anledningarna härtill vill riksdagen dock framhålla, att svårigheter i vissa fall möta att någorlunda exakt i förväg verkställa en dylik fördelning och att vid sådant förhållande departementschefens förslag, då det gäller vissa i förväg närmare angivna engångskostnader enligt viss plan, kan medföra fördelar i praktiskt hänseende. Dock vill riksdagen hava uttalat, att stor försiktighet härvid bör iakttagas och att riksdagen självfallet kommer att alltjämt vid beviljande av anslag vidtaga de jämkningar, vartill den kan finna anledning med hänsyn till omständigheterna i det särskilda fallet.

I anslutning till vad sålunda anförts får riksdagen för Kungl. Maj:t tillkännagiva sin uppfattning beträffande ifrågasatt ändring av tillämpningsområdet för olika anslagstyper.

Stockholm den 10 februari 1939.

Med undersåtlig vördnad.
